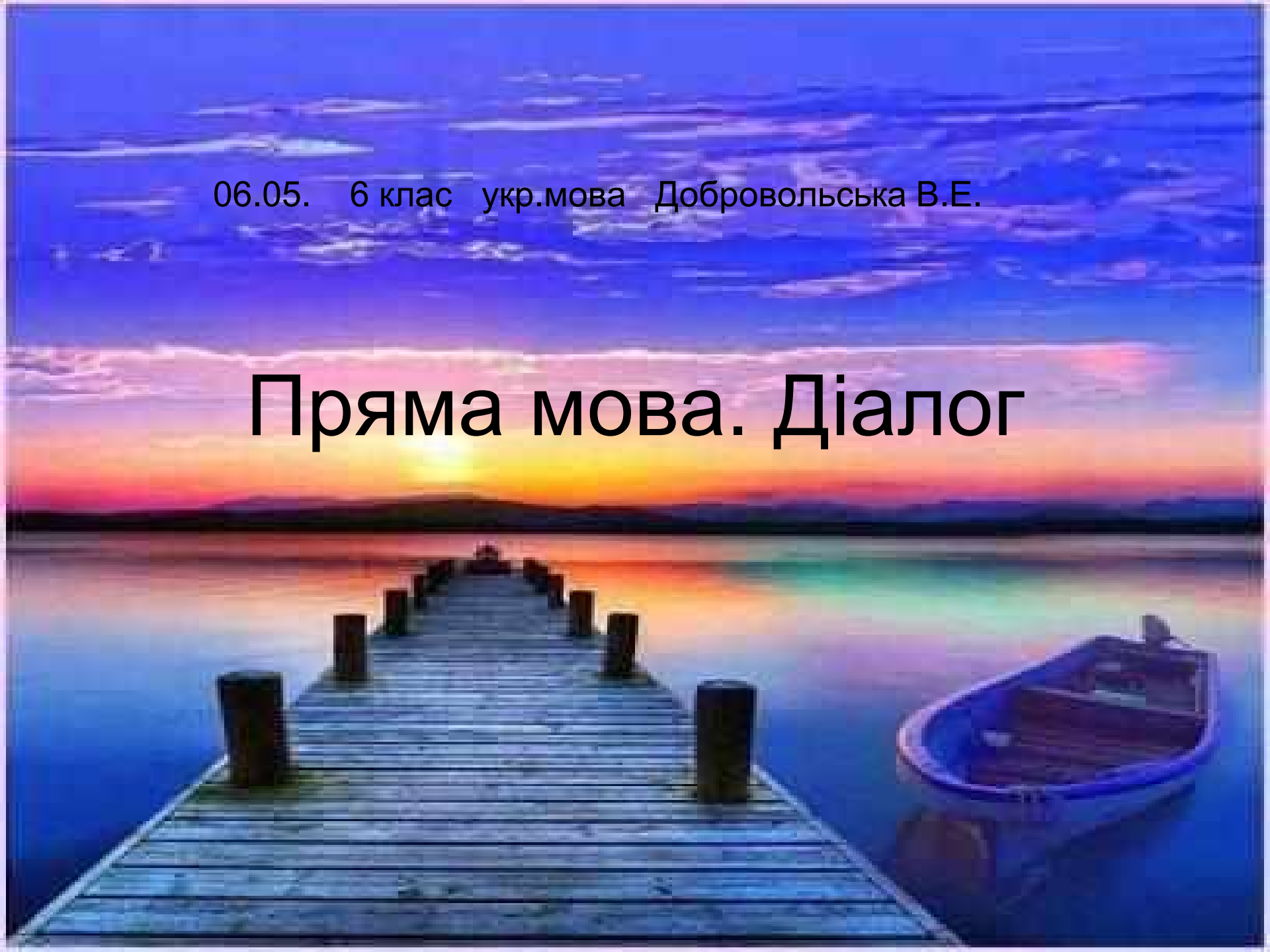

06.05. 6 клас укр.мова Добровольська В.Е.

Пряма мова. Діалог

Спостереження над мовним матеріалом

1. Прочитайте тексти та виконайте завдання.

У крамниці музичних інструментів:

- Чи є у вас трембіта?
- Так, є, — відповіла продавчиня.
- Скільки вона коштує?
- Дев'ять тисяч гривень.

Відвідувач крамниці музичних інструментів поцікавився, чи є в продажу трембіта й скільки вона коштує. Йому відповіли, що є і вартість її — дев'ять тисяч гривень.

- А. У якому тексті за допомогою мовних засобів краще передано атмосферу й динаміку живого спілкування?
- Б. Завдяки чому досягнуто такого ефекту?

Пряма мова

Пряма мова — це точно передане висловлення певної особи:
Покупець запитав у продавчині: «Чи є у вас трембіта?» Згадайте правила вживання розділових знаків за схемами (П — пряма мова, А, а — слова автора).

СХЕМЫ РЕЧЕНЬ 3 ПРЯМОЮ МОВОЮ

А: «П». «П», – **а.**

А: «П?» «П?» – **а.**

А: «П!» «П!» – **а.**

«П, – **а.** – П».

«П! – **а.** – П!»

«П? – **а.** – П?»

Вправа 1. Перепишіть речення та розставте в них розділові знаки.

1. Трембіту виготовляють із смереки у яку влучила колись блискавка зауважив музейний працівник. 2. Потім науковець додав їй має бути не менше ніж сто двадцять років. 3. Яка довжина цього інструмента запитала відвідувачка. 4. Близько трьох метрів вигукнув хтось із нашої групи.

Діалог

Діалог — це розмова двох осіб.

Перед кожною реплікою ставимо тире.

Вона може супроводжуватися словами автора — у такому разі використовуємо ті самі розділові знаки, що й при прямій мові, але без лапок.

Вправа 2. Розставте пропущені розділові знаки.

ПРЯНИК

У вас зуби є, дідусю? онучок питає.
Дід журливо посміхнувся вже давно немає.
Це почувши, хлопченятко зраділо без краю
Тоді пряник потримайте, а я пострибаю.

- ПРЯМА МОВА

«Запам'ятайте,—каже вчитель,—що архаїзми — це слова, які до того застаріли, що їх ніхто вже не вжива».

- НЕПРЯМА МОВА

Вчитель сказав запам'ятати, що архаїзми — це слова, які до того застаріли, що їх ніхто вже не вжива.

- ДІАЛОГ

— Запам'ятайте,—каже вчитель, —що архаїзми — це слова, які до того застаріли, що їх ніхто вже не вжива.

Виконайте завдання за покликанням:

<https://learningapps.org/5055562>

Пряма мова Діалог Звертання Вставні слова

- Я у тебе, райдуго, радості візьму, - пролунало вдалині.	Завдання: Встановіть належність речень до певної групи <input type="button" value="OK"/>		"Капітошко! Капітошко! - кликав він,- прилітай!"
Може, прийде Капітошка?	радості візьму.	робить? А заграй на губній гармошці.	А Капітошка, спускаючись на землю, говорив: -День, веселий дядечко в золотім брилі, щиро посміхається і тобі й мені.
Видно, парасольки, зонтики закривати час	"Відшукає тебе друг - сонце усміхнеться," - сумно сказав Вовк.	Капітошко, на смішній губній гармошці заграй!	Дощику, мій братику, хмарку дай малу!

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

6. Запам'ятайте правильний варіант слововживання.

Неправильно

зійти з розуму
втратити свідомість
приходити в голову

Правильно

з'їхати з глузду
знепритомніти, зомліти
спадати на думку

Виконайте завдання в тестовій формі

Речення

Схема

(розділові знаки пропущено)

1 Неначе в ракеті вигукнула Аля А «П?» — а.

2 Як це сховати

Б «П!» — а.

спитала Недопопелюшка

3 Раптом Недороль вигукнув
— а.

В «П»,

Еврика

4 Недороль попросив

Г

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

СХЕМИ РЕЧЕНЬ З ПРЯМОЮ МООВОЮ

А: «П».		«П», – а.
А: «П?»		«П?» – а.
А: «П!»		«П!» – а.

«П, – **а.** – П».

«П! – **а.** – П!»

«П? – **а.** – П?»